

gjøre opmærksom paa, at denne Ret jo kan udstrækkes langt ud over det, som han har bidraget til, at den Vedkommende har erhvervet. Han kan laane en Mand 50 Rd. til et Gaar og derved opnaa Pant i alle hans Gaar, saa at der vistnok i alt Fald her er en Usigtighed tilstede.

Udsig: Den Bemærkning, som blev gjort af den sidste ærede Taler, er netop en Bemærkning, som jeg lægger i høi Grad Vægt paa. Naar det ærede 9de kongevalgte Medlem (Rosenørn-Zeilmann) og den ærede Ordfører fremhævede den Billighed, som var i, at en Mand, der havde ydet Bidrag til Erhvervelsen af saadanne Redskaber og navnlig f. Ex. til en Sifferbaad, kunde faae Sikkerhed i, hvad der saaledes var erhvervet for hans Penge, saa vil jeg svare, at det kunde der tale Noget for, hvis det Forslag, der forelaa, altsaa blot gik ud paa, at de, som havde ydet Penge til en vis bestemt Gjenstand, derved erholdt en Sikkerhed i denne enkelte Gjenstand; det kunde der fra Principets Side være Adskilligt, som talte for. Men det er noget helt Andet, som her foreslaas. Her foreslaas, at, fordi en Mand en Gang har ydet Bidrag til en Gjenstand af en vis Art, skal han ved et thinglæst Dokument kunne erholde en Fortrinsret i Alt, hvad den Paagjældende i Fremtiden erhverver af den Slags Ting, og det gaar langt derud over. Jeg skulde virkelig tro, at den Mening, at det skulde være meget betænkeligt for Medlemmer af den paagjældende Samfundsklasse, hvis en saadan Afgang til at give Pant blev dem berøvet, ikke har Meget at betyde. Jeg gad vidst, hvor mange Panteprotokoller man vil finde, hvor der er indført Underpant i Sifferredskaber; jeg skulde endogsaa meget tvivle paa, at der overhovedet findes saadan Pantsættelse Sted; i alt Fald er det sikkert kun høist undtagelsesvis. Det er jo ganske vist, at man ikke kan forlange af Enhver, at han, naar han etablerer sig, skal have alle de Kontanter, der ere nødvendige til at erhverve de fornødne Redskaber, hvis det er Redskaber, som koste betydelige Summer; men saa maa han virkelig have saa megen personlig Kredit, at han kan faae dem paa den, thi ellers kan

det ikke hjælpe, at han etablerer sig selvstændig. Jeg tror ogsaa, at den personlige Kredit er det, som det under de nuværende Forhold sædvanlig kommer an paa, og det vil jeg ogsaa sige til et æret Medlem (Slytte), som mente at kunne anføre et specielt historisk Exempel paa, hvorledes Underpant i Løsøre kan hjælpe en Mand. Jeg kan ikke se, at dette Exempel — idetmindste saaledes som han fremstillede det — beviser Noget, thi det hed sig — saaledes forstod jeg idetmindste det ærede Medlem —, at en Mand ikke vilde indgaa Kautio for en Anden, uden at han fik Underpant i hans Løsøre. Det er jo naturligt og sler ideligt, at, naar man yder en saadan Tjeneste, forlanger man denne Pantsættelse for at skaffe sig al den Sikkerhed, der overhovedet kan opnaas; men Spørgsmaalet er, om egentlig denne Mand alene ved dette Underpant i Løsøre har ladet sig bevæge til at blive Kautionist, eller om han ikke, hvis Lovgivningen havde forbudt ham at tage et saadant Underpant, dog alligevel vilde have indgaaet Kautionen. Jeg skulde tro, at saaledes vil det være i de allerfleste Tilfælde; thi Enhver veed meget godt nu, at det er en overmaade slet Sikkerhed, han erhverver ved et saadant Underpant, og naar han dog indgaa Kautio, gjør han det af andre Hensyn og ikke for Pantets Skyld. Jeg skal endnu kun gjøre den Bemærkning, at den Undtagelse, som indeholdes i Litra b, ganske vist findes ogsaa i den norske Lovgivning, men udenfor den er det ikke almindeligt, at den Slags Undtagelser ere indførte, og det er jo heller ikke Tilfældet, at den i Norge er bleven indført paa Grund af, at der er følt nogen særlig praktisk Trang dertil. Den er bleven indført der akkurat saaledes, som den vil blive indført her, hvis Lovforslaget i den Henseende vedtages, idet man ved Overgangen fra det ældre System til det nye har troet, at det kunde være rigtigt at gjøre en saadan Undtagelse, uden at man i saa Henseende egentlig har nogen Erfarings Vidnesbyrd at støtte sig til.

Justitsministeren: Jeg tør antage, at de almindelige Synspunkter, som maa komme i Betragtning ved det nærværende